

T

Oikeus lapsuuteen

Suomessa toimii useita SOS-lapsikyliä, joissa asuu kymmeniä huostaanotettuja lapsia. Kirsi ja Paavo Roininen kertovat, miksi he jättivät vanhat työnsä ja ryhtyivät SOS-lapsikylävanhemmiksi. >4

II Taustat & tekijät

Aarnion kotona olevaan pallotuoliin on rakennettu sisäpuolelle lankapuhelin.

Eero Aarnion, 82,

TAIDE Kansainvälisesti tunnettu ja useasti palkittu muotoilija Eero Aarnio on suunnitellut esineitä ZZ Top-bändin kitaroista hammastikkuihin.

Suomen kansainvälisesti tunnetuimpiin muotoilijoihin kuuluvan sisustusarkkitehti **Eero Aarnion**, 82, itse suunnittelema ja rakentama kotitalo Veikkolassa on kuin valkoinen estradi miehen työlle ja luomiselle.

Lähimpänä järveä lasisiivessä on työtila, muu koti avautuu ympärille eri tasoissa.

Tämä talo vuodelta 1988 on suurin, hammastikku pienin työni, Aarnio kertoo töittensä kokoskaalan.

Luminen maisema ja valkoiset koivut antavat taustan kodissa esillä oleville Aarnion töille: vuoden 1965 ikoni Pallo-tuoli, uusin roikkuva Ring-tuoli, lattioilla on myös Pastilli- ja Tomaatti-tuoleja.

Puppy-koirat, lamput ja The Tree-puu, joka esiteltiin Milanossa muovisena 2008 on aseteltu lukuisten muiden tuotteiden sekaan. Niitä Aarnio suunnittelee 22 alihankkijalle.

Oveen on kehystetty Playboy-lehden kansikuvat, missä mallit istuvat Pallo-tuoleissa, sisäaukeaman jutussa alaston **Donatella Versace** poseeraa Kupla-tuolissa. Taitelija muistelee, että Pallo-tuolit ovat ainakin **Sammy Davis Jr:lla**, Persian ex-shaalilla, tv-tähti **David Frostilla** ja tietysti itse **Urho Kekkonen**kin luki tuolissaan.

Nykyään ZZ Topin kitaristi **Billy F. Gibbons** soittaa Aarnion suunnittelema Copacabana-kitaralla, joista yhtye tilasi vielä bassoversionkin. Sellainen kitara

on myös talk show-isäntä **Connan O'Brienilla**.

Aarnio-nimen tunnettavuutta kuvaa myös se, että suomalaistaitelija on päässyt usein The New York Times-lehden sanaristikkoon.

Suomi nousee

Lujitemuovista valmistetuilla futuristisilla tuoleillaan kuuluisaksi tullut Eero Aarnio on huolissaan Suomen luovuudesta ja kansamme itsetunnosta.

Hän peräänkuuluttaa poikkeusteollista- ja tieteellistä uskallusta ja rohkeutta. Hän haluaa suomalaisille parempaa itsetuntoa.

Miksi me olemme niin arkoja, missä on luova hulluus, itsetunto ja myyvyys. Suomi ei osaa tuoda itseään esille myyvästi, pitäisi ottaa

oppia tanskalaisesta suunnittelutaidosta ja ruotsalaisesta tuotteistuksesta ja esillepanosta.

– Meillä on on yli 123 kivilajia-kin, joita sitten italialaiset ostavat halvalla ja myyvät jalostettuna Yhdysvaltoihin. Puusta voisimme tehdä enemmän kaikenlaista, Aarnio näyttää nyt The Tree-puunsa koivuversiota.

Aarnio sanoo, että hänenkin luovuuttaan ja brändejään voisi käyttää vielä enemmän ja hän olisi valmis yhteistyöhön, jos otettaisiin rohkeasti yhteyttä.

– Vastaa aina puhelimeen. Pitää kokeilla, yhdistellä ja ideoida.

Aion suunnitella vielä kunnan matka-asun, millä voi mennä myös virallisempaan tilaisuuteen. Turkin jo suunnittelin itselläni, **Pirkko** ompeli ja kadulla kysyttiin, mistä tuollaisen saa ostaa, Eero nauraa.

Seuraavaksi taitelija tarttuu suunnittelussaan vielä enemmän lasiin ja kristalliin.

– Rakastan tyhjää paperia, uuden alkua, kaikki on mahdollista, Eero antaa huopakynänsä laulaa työpöytänsä äärellä.

”Suomi ei osaa tuoda itseään esille myyvästi, pitäisi ottaa oppia tanskalaisesta suunnittelutaidosta ja ruotsalaisesta tuotteistuksesta ja esillepanosta.

EERO AARNIO

Toinen työväline on lyijykynä. Tietokoneella Aarnio ei piirtä tai suunnittele.

– Näen kaiken päässäni kolmiulotteisena, voin sen piirtää mistä kulumasta tahansa. Pallo-tuolissa oli vesipisaran, maapallon muotoa.

Pitkä avioliitto

Kun Eero Aarnio kertoo innostuneesti töistään, kuuloteäisyyden päässä eri puolilla taloa

Aarniot pallotuolissa yhdessä tyttäriensä kanssa.

Eero Aarnio on suunnitellut useita legendaarisia suomalais-tuotteita.

Eero Aarnio ja vaimo Pirkko ovat olleet naimisissa peräti 59 vuotta.

Aarnio työskentelee kotonaan eikä aio jäädä koskaan eläkkeelle.

Toimittaja Juha Veli Jokinen ja taiteilija Eero Aarnio.

vauhti ei hyydy

liikkuu miehen Pirkko-vaimo, 84, joka täsmentää tarvittaessa miehensä puhetta ja toimii lisämuistina.

Savolaisen Pirkon ja helsinkiläisen Eeron yhteispeli on sujunut hyvin.

– Hei, nyt Intian Elle Interi-or-lehden kysymykset ovat tulleet, Pirkko huutaa sähköpostin ääreltä ja tuo esitteen Tokion design viikolta 2014, missä Aarnion osasto valittiin parhaaksi.

Avioliittoa parilla on takana 59 vuotta ja liitosta on kaksi taiteen alalla ja Aarnion perheyrittäjässä työskentelevää tyttäreltä, joista toinen asuu perheineen Yhdysvalloissa.

Pirkko on logonomi, jolla on mittava ura myös äänikirjojen lukijana ja mm. **Matti Raninin** Kasper-teatterissa noita-akka Eulalia Kenkkusena. Myös lukuisat tv:n lasten sadut ja dokumenttifilmit ovat Pirkon lukemia.

Toisen uran hän on tehnyt miehensä assistenttina ja tukijana. Pirkon sana makutuomarina on myös tärkeä.

”Näen kaiken päässäni kolmiulotteisena, voin sen piirtää mistä kulmasta tahansa. Pallotuolissa oli vesipisaran, maapallon muotoa.

EERO AARNIO

– Me olemme hyvät ystävät, viihdyimme yhdessä. Ei me ikinä riidelläkään, ehkä vähän naljailaan vain, kun ollaan eri mieltä, Eero nauraa.

Parin intohimo on matkustelu ja nimenomaan automatkailu yhdessä. Nyt on suunnitteilla ajo läpi keväisen Euroopan Itälailla. Siellä myös Alessin tehtaille ja kolmelle muullekin tehtaalle, joiden kanssa Eerolla on yhteistyötä.

Matka taittuu parin vintage Porschella, joka on vuodelta 1988.

Vastoinkäymisiä

Muotoilijaguru on maalarin poika punaisesta Kalliosta, mistä hän lähti ylioppilaskirjoitusten jälkeen Taideteolliseen oppilaitokseen parhain mahdollisin pistein. Autokoulun hän kävi heti **Armi Kuuselan** jälkeen samalla opettajalla. Opiskeluajan rahoja Eero tienasi valokuvaajana, mistä olisi voinut tulla myös ammatti.

– Olin 1952 stadikan vieressä kun valkoisiin pukeutunut rauhanenkeli **Barbara** ilmestyi yllättäen eteeni matkallaan avajaisiin. Otin kuvan ja myin sen lehteen, siinä naisella vielä paloi soihtukin kädessä, Eero näyttää julkaistua kuvaharvinaisuutta.

Vuosi 1988 oli dramaattinen, kun heti Veikkolan talon valmistuttua Aarnio sain infarktin ja joutui hoitoon.

– Siihen aikaan elimme Pirkon palkalla, mistään ei tullut rahaa ja kaikki tuntui olevan pysähdyksissä. Vekselikin oli tuttua.

Sydänsairaudesta selvisin ämpärrillisellä lääkkeitä, en tarvinnut leikkausta.

Sitä ennen perhe oli menettänyt Tontunmäen talon tulipalossa, joka vei talon joulusiivouksen jälkeen.

Pirkko on elämässään selättänyt kolme syöpää, mutta voi hyvin, kun ottaa pillerit ajallaan ja käy säännöllisissä tarkastuksissa.

– Kaikkiaan meillä on ollut hyvä, inspiroiva elämä. Talokin on täynnä elämää, kun lapset lapsineen ja heidän seuralaisineen asuvat taloa kesällä, Pirkko kertoo. – Ja savusauna lämpenee rannassa, Eero lisää.

Eero sanoo jaksavansa, kun nukkuu kuin tukki.

– Kun muut harrastavat kaikenlaista, minä teen työtä tai sitten nuku. Silloin ajattelen ja kerään voimia. Eläkkeelle en jää ikinä, se on tylsää. Paljon on vielä tekemättä.

**JUHA VELI JOKINEN
KUVAT
JUSSI ESKOLA**

Eero Aarnio

- Professori h.c. 2007, Pro Finlandia-mitali 2010.
- Suomi-palkinto 2005 ja Kaj Frank-palkinto 2008.
- Helsingin Taideteollinen oppilaitos 1954–57, 1960–62 Askon suunnittelija, oma yritys 1962.
- Toita esillä: Museum of Modern Art New York, Victoria and Albert Museum Lontoo, Pompidou-keskus Pariisi ja Bauhaus Museum Sydney.
- 59 vuotta avioliitossa logonomi Pirkon kanssa, kaksi tyttäreltä, Marjukka (synt. -59) ja Rea (synt. -61).